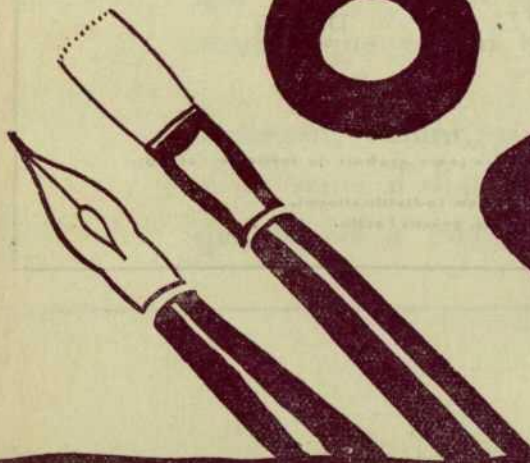
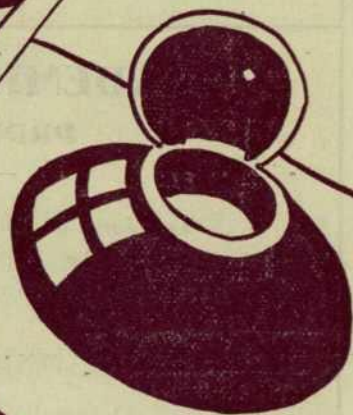

REVISTA

POP
OR
L
CE

Calina

Al Poble Nou
i a tot el món
hom beu

Xampany LINCOLN

Caves a
Sant Sadurní de Noia

P. Mora

Sastre

Passatge Triomf, 24 Poble Nou

Ferreteria i Drogues

R. VILA FURRÓ

Pintures - Ollis - Articles de goma i elèctrics, etc.

Taulat, 83 i Triomf, 2 - Telèfon S. M. 519 - BARCELONA - P. N.

ACADEMIA MERCANTIL MODERNA

PRINCESA, 15, pral. - BARCELONA

Fundada en 1907

Teneduria de Llibres.

Càlculs mercantils

Correspondència

Ortografia.

Lletra

Comercial

Documentació mercantil.

Mecanografia

Taquigrafia.

Frances.

Angles.

Dibuix.

Classes per Senyoretas i especials per joves acabats de sortir de Col·legi.

Totes les assignatures s'expliquen individualment,
per medi de professors intel·ligent, pràctic i actiu.

POBLE NOU

REVISTA

El campanar de Lleida

per MAGÍ MORERA i GALICIA †

A dalt de la muntanya que domina
l'hermosura dels termes lleidatans,
s'aixeca un campanar fet per titans
o per homes de raça gegantina.

Quan guaita cap avall, l'aigua veïna
del riu li dóna espill i l'horta encants;
i guaitant cap amunt, toca amb les mans
i conversa amb la lluna i la boirina.

Pugem-hi, doncs... L'escala cargolada
que als ulls dóna mareig i al cor neguit,
sembla que estigui des del cel penjada.

I amunt, amunt, ja ets dalt! Ara, esperit,
si et sents d'àliga el cor, pren revolada,
que ja ets a mig camí de l'infinit!

60 ANYS DE PERIODISME

ossèn Jaume Collell, l'il·lustre Ardiaca de Vich, en motiu de complir ara 60 anys dintre del periodisme català, va rebent de tots els llocs de Catalunya testimonis de fe, de simpatia i de comprensió de la seva obra. 60 anys de periodisme! Quin enorme esforç, quina titànica voluntat! Per al qui coneix aquest camí que es diu periodisme—tan brillant exteriorment i tan ple de trencacolls-pel dedins!—aquesta xifra sexagenària li suggereix, més que no pas triomfs i èxits, un munt continuat de sacrificis, d'energies, d'afanys, d'abnegació, de renúncies... I així és, certament, el periodisme; un constant bregar i una lluita perenne de l'esperit. Ens referim al periodisme sà, al periodisme que exerceix una tasca didàctica, pedagògica i honesta; no pas al periodisme mercantil que viu d'immoralitats—socials o polítiques—i que atén només al guany econòmic i remunerador.

L'eminent i generós ausetà mossèn Jaume Collell, l'ha sentida pregonament la lluita espiritual. L'obra portada a cap durant els seus seixanta anys ininterromputs de periodisme, ho palesa a bastament. Potser a ell—degà dels nostres periodistes—el bell bregar amb la ploma als dits, la perenne lluita orientadora i educativa, li ha estat més afrosa i més feixuga que a altres, car la cultura vuitcentista era més àrida, més refractària i més aspra que l'actual, i els catalans llavors eren més inconcients i vivien més als llims. La tasca realitzada per l'eclesiàstic vigatà ha estat, si més no, doncs, d'una valor inapreciable i d'una abnegació indicible.

A totes les mostres d'afecte i a tots els testimonis de fe, de simpatia i de comprensió que reb aquests dies mossèn Jaume Collell, hi sumem la nostra admiració de petits periodistes il·luminats per la seva obra i plens d'amor—com ell—per a la nostra gloriosa llengua i per a totes les coses que són del nostre patrimoni patral.

Feminisme i altres coses

No fa moltes setmanes un notable cronista, Carles Soldevila, en les pàgines acotades de *La Publicitat*, a excepció d'un camí, d'un corriol rotulat «El lector diu...», es feia aquesta pregunta: Sóc feminista?

Es una interrogació desconcertant. Hi direm poca cosa. Es tracta d'un tema inexhaurible.

Com ell observa, el concepte ha adquirit extraordinària vastitud i, per tant, s'ha complicat. Sintetitza el seu credo, sobre aquest particular, dient que creu que accepta gairebé totes les llibertats que gaudeixen les dones americanes perquè li sembla que són les que en tenen més. Diu que de vegades la seva fe trontolla perquè les dones del nostre poble no saben anar pel món; ni tan sols en tramvia. Reconeix, però, que hi ha molts barons que també cometem mil atzagaiades.

Per a saber dels infringiments en què incorren en llurs actes més elementals els homes que es desplacen, que van pel món, cal viatjar una mica per terres d'Ibèria. Les estacions ferrocarrileres en són una prova constant. No cal dir que també el tren i les fondes. D'eixerits—eixerits i eixebrats,—que s'apressen a envair la reixeta del departament i que puguen de peus al seient, n'hi ha una mala fi. Potser són els mateixos que parlen en veu escandalosa en els *halls* dels hotels i criden i trepitgen fort a la nit, sense cap consideració als qui descansen. Això és correntíssim entre persones que es creuen ben educades.

Viatjant fa temps per la xarxa de Sòria en un tren primitiu i únic a Espanya, vàrem canviar de departament per a no anar amb un ex-ministre de Foment que entrà sense saludar. No sé si també n'ha

estat d'Instrucció pública. I fa uns anys a Saragossa, en vigílies d'eleccions, vàrem haver d'observar a un candidat a Corts—a un aspirant a conductor de pobles—que a les dues de la matinada no era hora d'enardir en veu alta, a l'habitació d'un hotel, els manifestejadors electorals. Per primmirats els jugadors futbolistes. No rieu, no.

Tornant amb l'etern femení, direm que les dones no tenen gaires llibertats, certament; ni tradicionals, ni polítiques, ni jurídiques, però, com a tot arreu, manen. La cèl·lula de la societat, com tots sabem, és la família. I els matrimonis que viuen en pau idíl·lica són aquells als quals no els manca una peßeta i l'home fa el que la dona vol. Quan la dona és subtil, l'home influït o dominat es creu expontani. En les organitzacions estatals on el sexe dèbil gaudeix de llibertat, té feina per a administrar-la. Aquí, com que no pot administrar la seva, disposa de la del marit.

L'home, en el sentit pur i massís que en Costa donà al mot «home», quasi, quasi es una ficció. El marit que pot sortir a la nit li sembla que té tota la llibertat, que és un «home», i el que no és noctàmbul, és perquè no vol raons. Hom deixa d'ésser-ho també, perquè una vegada que regressà a casa seva a la una de la matinada va trobar la dona plorant com una Magdalena; no hi torna més i, càndid, amb el temps, acaba per convèncer's que si no surt havent sopat és perquè no li agrada o no li prova. Sí, sí; el feminisme és una cosa desconcertant, com ho és la manca de ponderació en la immensa majoria dels homes.

El dissortat emperador Maximilià, torçà la pròpia voluntat a l'ambició de la seva esposa Carlota, més dissortada encara.

La història dels pobles està plena d'influències femenils, desastroses. Sense la influència de les dones, quants ridículs s'evitarien i quants caps de suro no haurien arribat a ministres ni a altres llocs per als quals és indispensable una certa quantitat de massa encefàlica!

En un dels númèrers de *La Publicitat*, de primers de febrer, Josep Pla parlava del darrer escàndol a Anglaterra. Es referia a les revelacions de mister Wright respecte un dels més notables homes d'estat del temps de Disraeli, de Gladstone. Les seves relacions amb Olga Novikov han fet parlar molt darrerament a la Gran Bretanya. Sembla que la bellesa i el bust temptador d'Olga, fou un instrument tramès a Londres pel govern rus l'any setanta.

Per l'autor de «Relacions», encara que Gladstone hagués claudicat compromentent els interessos d'Anglaterra, no per això

deixaria d'ésser un primer ministre esplèndid. I diu: «Si hom barreja una cosa amb l'altra, hom s'exposa a haver d'acceptar aquest fet absurd: que jo sóc—diu—un bon escriptor perquè m'agrada l'estufat de conill de bosc.»

Un altre que no fos en Pla hauria dit modestament: «que sóc una mitjania com escriptor perquè m'agrada l'estufat de conill de bosc». Però ell, que és original fins al capdamunt, trenca les fòrmules que tenen caires de lloc comú i n'hi empra de pretencioses a l'ensens que culinàries. Ja sap que els seus amics diran que aquesta mena de pensades són trucs genials d'en Pla.

A Josep Pla donarà gust de llegir-lo quan es desprengui de la preocupació de volguer ésser un despreocupat, com els que surten de casa sistemàticament, cada nit, per vici o per fer l'home.

ENRIQUET

AQUEST NÚMERO DE POBLE NOU HA ESTAT PASSAT PER LA CENSURA DEL GOVERN CIVIL

E l C à s t i g

El senyor Llorenç, mai pogué pensar que el tanquessin a la presó. I ja feia mesos que hi era tancat. Mai tampoc pogué pensar-se que mataria la dona. I la va matar.

El senyor Llorenç era un home secardi—talment com un manyoc de teies—petitó, amb el color trencat, amb una barba minsa que desconfiava la seva escassa virilitat, amb uns ulls de color d'ave llana torrada. Era un home extremadament típid i poruc al que poca gent coneix la veu. Tota la roba que usava, que no era molta, semblava que abans l'haguessin usada d'altres.

Per això, per la seva mesquinesa física i moral, es casà amb una dona alta, opulent, roja, de caminar ferm i veu poderosa, de caracter turbulent i autoritari. Fins era una dona hermosa la senyora Antonieta, però d'això el senyor Llorenç no se'n havia adonat. S'hi va casar perquè sí, perquè es casava tothom, per a no dar un què dir a la gent, ja que un home sol, —quan no té una independència econòmica respectable,—sempre és mal vist.

Fins n'estava enamorada la senyora Antonieta del seu marit. Per fi ell tampoc se'n havia adonat. Ell era un home indiferent, distret.

Ella havia fet algun diner amb una botiga de planxadora, que traspassà en casarse. Ell estava empleat a l'Ajuntament. El matrimoni semblava portar-se bé. Tots envejaven la sort del senyor Llorenç. Però el senyor Llorenç comprengué que havia fet una bestiesa, que ja no seria feliç com abans. La seva dona era neta, endressada: ell descuidat, indiferent. Ella, amiga de

l'ordre, del menjar a l'hora, del dormir a l'hora: a ell no li venia d'aquí i tant li feia una hora com una altra. A ell li agradava jugar a la manilla: ella era enemiga de jocs.

El senyor Llorenç volgué rebelar-se, no hi estava fet, se'n ha de venir de mena. Després intentà queixar-se, però ella li digué:

—Deixa'm fer, que tu ets un infeliç! Tu no saps el què et convé!

Sota aquella pluja de mirament, de bon sentit, d'amor més que maternal, el senyor Llorenç no podia viure. I una nit, que ella no el deixava sortir,—el senyor Llorenç sortia cada tres dies a la setmana: el dilluns, dimecres i divendres, a jugar la «manilla» amb uns amics al Cafè—sense saber com, després d'una discussió un xic forta, d'un cop de cantí l'estaborní a terra. Pensant que si esperava que es refés seria pitjor, agafà l'abric, el berret, i sortí.

Quan va tornar, que ja eren les onze, la senyora Antonieta seguia extesa a terra. Una gran taca de sang, sobre els rajols, voltava el seu cap. El senyor Llorenç es quedà ple de pasme. Caram! Era morta! I l'havia matada ell? Trigà uns moments a convèncer's si l'havia matada ell. Però havia estat sense mala intenció, distret.

I com els morts no li feien gaire goig, tornà a agafar l'abric, el berret, i se'n anà a dormir a la fonda.

L'endemà ja no hi dormia a la fonda: dormia a la presó.

* * *

Això passava en una ciutat petita i de poca importància, una ciutat d'aquelles que encara no han perdut el seu primitiu aire de poble.

Els pobladors d'aquestes petites ciutats estan molt orgullosos perquè creuen que la civilització consisteix en tenir un cinematògraf, que funciona dijous i diumenges, un cafè o dos amb molts miralls i divans i tapissats de vellut vermell, una rambla, unes quantes fàbriques, dues societats recreatives, tres municipals i un personatge que de tant en tant vagi a Madrid.

* * *

Quan hi va entrar el senyor Llorenç, s'hi va trobar sol. Es a dir, sol, no; amb el guardià, que també era un pobre home.

Els primers dies s'hi trobà malament, estranyà el canvi però després, com era un animal acomodaticí i fàcil d'acontentar, s'hi anà trobant més bé, cada dia més bé, millor que a casa.

Li duïen el menjar d'una fonda propera. I el vi, com li agradava bo, li portaven de fora. Als de matins, i a mitja tarda sortia a donar un passeig al pati: un pati ombriu, molsós, trist. A les nits, després de sopar, es feia cafè, fumava una cigarreta; i, com ja no sabia que més fer, se'n anava a dormir. Això acostumava a passar quan a la torre de l'església donaven les deu. Algunes nits es partia el cafè amb el guardià.

El guardià era un home més petit encara que el senyor Llorenç, i extremadament pelut. Tan pelut que semblava un gos japonès d'aquests que un no sap mai on tenen els ulls i la boca.

El guardià, primer, feia por. Després, estranyesa. Després feia riure. D'aquella bola peluda n'eixia una veu humil, manyaga, una veu que sempre semblava demanar perdó.

El guardià pensava que el senyor Llorenç s'avorria i provà de deixar-li un llibre, un folletí d'Eugeni Sué. Però, no: el senyor Llorenç no s'avorria. I la lectura no li havia agradat mai. Li agradava més fer la manilla. Per agradar-li tant va matar la dona. Així, doncs, preferia unes cartes.

Si el guardià tingués unes cartes! No les tenia, però les va anar a comprar. I cada nit el senyor Llorenç i el guardià feien una partideta.

El guardià que era un home ingenu i de psicologia gens complicada, no se sabia avenir que el senyor Llorenç fos un criminal. Un home que no era ni massa jove ni massa vell,—tan sols en aquestes dues edats s'és criminal—que li agradava la manilla i l'escudella de pagès, que no tenia idees polítiques ni idees de cap mena. Indubtablement, en tot allò hi havia un misteri. Però el guardià era amic de les coses clares, concretes, i no dels misteris. I ho deixà córrer. I seguí, cada nit, prenent cafè amb el senyor Llorenç i jugant a cartes.

Les nits ja eren de Primavera, i per la finestra enreixada entrava l'olor d'uns violers, les rialles i alegres veus del carrer, i la pàl·lida tremolor de les estrelles. Fins als dos homes, arrupits sota la tulipa elèctrica que penjava com una aranya, arribava la música de les campanes i la d'una pianola elèctrica d'un bar veí.

Una nit digué el senyor Llorenç, amb la veu molla de desig i d'enyorança:

—De bona gana men aniria en aquest cafè de la pianola a prendre cafè.

El guardià esburrifà un xic els pèls que li cobrien el rostre per a somriure. Després s'estranyà:

—Que no en pren aquí?

—Si, però,—aclarà el pres—no em fa efecte. A mi el cafè de casa mai m'ha semblat cafè. I avui no tinc altra casa que aquesta, comprèn? A l'hora del cafè, que és després de sopar, perquè a mig dia no en prenia, si la dona m'hagués donat unes sopetes de farigola també me les hauria empassat sense massa estranyesa. I és que aquella beguda de color fosc no em feia l'efecte de cafè. El cafè, per a trobar-hi gust, l'he de beure al Cafè, entre el fum, la remor de les converses i el repiqueteig de les fixes de dominó.

El senyor Llorenç callà uns moments, amb la mirada perduda. Després murmurà:

—Tan sols em sap greu estar pres per una cosa: perquè no puc anar al Cafè.

El guardià se'l mirà, trist i torbat. Es gratà un xic el cap,—el seu cap de gos japonès—i digué, espaiant molt bé les paraules:

—Home, jo... Si vostè em prometés ser formal i no comprometre'm...

—Què?—feu el senyor Llorenç

—El deixaria sortir un ratet.

El rostre del senyor Llorenç s'iluminà alegrement, canvià de colors: ara groc marfil, ara morat pàl·lid, ara rosa d'herpe. Torbat per la generosa ànima del guardià, s'agafà la nou del coll, talment com si fos el nus de la corbata quan el nus de la corbata es posa fora de lloc, volgué dir unes paraules d'agraïment.

El guardià, que era un home sentimental, comprengué el què li passava al seu presoner, i s'aixecà i l'obligà a aixecar-se a ell, li posà el berret, i empenyent-lo cap a la porta el tregué al carrer, dient-li:

—Apa, apa, no en parlem més... Ja que no se'n pot passar vagi al Cafè. Però, sobre tot!, sigui aquí abans de les deu!

El senyor Llorenç corrent carrer avall, com si se li escapés el tren, cridà:

—Si, senyor, si!

* * *

El senyor Llorenç s'assegué davant una taula del carrer. El cafè fumejava deliciosament. Hi havia a l'acera una acàcia florida. Passaven noies vestides de clar i amb la boca curulla de rialles. Al cel, per damunt els terrats de les cases tremolaven les estrelles. A l'interior del bar l'infame pianola elèctrica tocava la segona Rapsòdia de Liszt, la Marxa del *Tanhaüser*. El senyor Llorenç era feliç, mai havia estat tan feliç. Ni quan vivia la dona. Ara pensava: ja no l'hauré de matar.

* * *

A tres quarts de deu trucava a la presó i donava gràcies al guardià per la seva gentilesa.

I, des d'aquella nit, sortia cada nit.

* * *

Però començà a retrassar-se S'hi estava tan bé a la terrassa d'aquell Cafè, sentint la música de la pianola, veient passar noies alegres i boniques—boniques perquè les contemplava i podia passar-se de tenir-les, cosa que sempre és desagradable,—sentint l'olor de Primavera que omplia el carrer: olor de roba neta, de carn jove, de clavells!...

Mercès a aquest deliqui, que el pobre senyor Llorenç mai havia sentit, el guardià s'havia d'esperar. I cada nit el senyor Llorenç arribava més tard i cada nit el guardià el renyava més asprament.

—Miri, que això ja és abusar, senyor Llorenç! Miri que ja començo a perdre la paciència!

El presoner, avergonyit, humiliat, es refugiava a la seva cel·la com un caragol dintre la seva closca.

Ja ficat al llit, sospirava, amb llàgrimes als ulls:—Es veu que mai podré arribar a ser allò que se'n diu «un home feliç».

* * *

Un dia, revetlla de Sant Joan—tot el poble feia olor de fusta cremada, de carn de dona i d'aufàbrega!—el senyor Llorenç arribà a la presó. El cor li donà una punxada al no veure al guardià a la porta. Degué tornar-se molt pàl·lid. Sentí una esgarrifança de fred al occipucci i al baix ventre: senyal de por.

Trucà. Tornà a trucar. Es que no li havien respost, naturalment. Tornà a trucar.

Per fi aparegué el guardià. Amb una veu encesa d'indignació digué:

—Sàpiga que no estic disposat a obrir-lo! Ja n'estic tip de vostè! Per a castigar-lo el deixo al carrer. LLUÍS CAPDEVILA

Triple sonet a la terra immortal

La carn és terra i cendra
pel temps en remolí,
la cendra es fa carn tendra
per a tornà a morir.

La terra mare engendra
i el llavi que emmudí
de nou es torna a encendre
i torna a reflorir.

La terra és de carn nostra,
i demà el nostre rostre
reviurà novament.

L'os i la carn són terra
com una gràcil gerra
i viu eternament.

La flama del passat
mor i devè apagada;
s'infla del foc sagrat
novament transformada.

I l'os esmicolat
i la vena escolada
les alça un vent sagrat
en nova flamarada.

Carn i os dels finits
vestint nous esperits
serà mil cops triomfal.

La penya, la planura,
és carn que es transfigura.
La terra és immortal.

La carn és terra i cendra; la flama del passat
pel temps en remolí mor i devè apagada,
la cendra es fa carn tendra, s'infla del foc sagrat
per a tornà a morir novament transformada.

La terra mare engendra, i l'os esmicolat
i el llavi que emmudí i la vena escolada
de nou es torna a encendre; les alça un vent sagrat
i torna a reflorir en nova flamarada.

La terra és de carn nostra, carn i os dels finits,
i demà el nostre rostre vestint nous esperits
reviurà novament, serà mil cops triomfal.

L'os i la carn són terra; la penya, la planura,
com una gràcil gerra és carn que es transfigura
i viu eternament. La terra és immortal.

SALVADOR PERARNAU

Un comiat ple d'esperança

A l'amic Carles

QUAN ens tornarem a veure? Qui ho sap! Potser mai més! L'estreta de mà darrera, per la seva intensitat, feia preveure que trigarem molt temps a retrobar-nos.

Malgrat la impossibilitat de venir a Anvers, a dir-te adéu una altra volta, al deixar Europa, el dia que vas marxar, un sens fi de vegades la teva imatge es reflexà en la meva pensa. Sí, bon amic Carles. La teva cara una mica esblaimada i concreta per l'emoció natural d'aquells moments, em féu companyia tot el divendres. I a la fàbrica, el soroll aspre de cada dia, repetia dolçament els teus últims mots: — Que tingueu força sort, Roc! —

Allà, a l'altre costat de l'Atlàntic, en una caseta menuda i polida, perduda en la immensitat del New-York eixordador, la Jeanne t'espera. La força d'aquests mots, sols pot ésser compresa pels que ens esperen en algun lloc. Pels que hem deixat la meitat de nosaltres mateixos, entre els braços de l'estimada en la besada de comiat.

Al deixar Europa, malgrat tot, el teu cor sagnava: ploraves. M'ho digueren els amics nostres que t'acompanyaven fins al vaixell. Quelcom que molt estimes deixaves aquí; la terra nostra. Però ella quasi val més que la llum que canta, que el cel blau i bell que diu poesies de sons inigualables i que la tebior del sol, que besa com una mare. En la seva figureta gentil, en el timbre de la seva veu, en el seu mirar, i en l'olor i l'escalf del seu alè en la besada de les nits fredes, hi ha quelcom que no ho té un sol, ni un cel, ni un tros de terra daurada.

Mes, quan ja prop d'ella, passat l'esclat de joia, quan ben junts s'emmiralli en els seus ulls la claror trista i esmortuïda del cel gris i baix d'aquelles terres, el teu pensament volarà a través dels mars i el

Vallès tindrà per la teva imaginació colors de paradís i el so de les ones del Mediterrani, amb la seva remor constant, diran baixet, a la teva oïda, formoses cançonetes ja sentides, que et faran enamorar del retorn, fins aconseguir-lo.

Amb quina alegria veuràs, un dia, desfer les cordes i cadenes de la nau que junt amb ella et torni a la llar dels pares. No miraràs amb els ulls molls, com has fet ara, la terra que es queda, no. L'esguard al mar, enllà, per ésser el primer en albirar la teva terra, aquella terra que ella ja estima perquè tu la vols tant. El teu cor, amb batecs de campanes tocant a glòria, donarà l'adéu a les terres americanes i el teu goig culminarà quan, tot assenyalant un punt negrós quasi invisible que et farà plorar d'alegria, diràs a ella: — Veus, allà?.. Ja és a casa! —

Totes les males ventades que ens fan anar d'ací d'allà seran passades. Els primers braços que trobaràs voltant el teu pit, seran els meus.

Les fredes parets d'aquella casota de París on ens coneguèrem i el dolorós adéu de l'estació del nord de Bruxelles, serà el contrast de la felicitat que gaudirem.

El gest amarg de la nostra cara no serà etern. La llum de l'alba del jorn que té de néixer, serà riallera, clara i d'una alegria tan encomanadissa, que fins els que en la nit darrera hauran ja mort, sentiran escalfor de vida dins del seu pit.

Bona sort, amic volgut. Que totes les terres t'acolleixin amorosívoles i que les mars et bressolin suaument. Que els homes de per tot sàpiguen veure el doll de bonaesa del teu cor, per estimar-te com mereixes i que les manyagueries de l'estimada facin ben curtes les hores d'enyorança i de dolor en la llunyania.

ROC

Gand, 4-3-1927

“Pastitxos lírics”

HAN obtingut un ressonant èxit els «Pastitxos lírics» que publicarem en el nostre número corresponent al dia 13 de març últim. Fou, primer, *La Veu de Catalunya* qui els va esmentar amb elogi. Després foren reproduïts per la gasetta literària *El Borinot*, de Barcelona. També alguns confreres de la nostra bona premsa comarcal, en feren així mateix laudatori esment.

Ara, la *Revista de Catalunya*, en son número d'abril, en parla amb els següents mots, a la seva anònima i suggestiva secció de «Sagitari»:

«En una revista de barriada, POBLE NOU, trobem uns «a la manera de...» dels nostres primers poetes. Són els millors intents que coneixem en aquest gènere, més exigent, tanmateix, del que hom pogués imaginar-se. L'autor—poeta indubtablement,—si ha pogut amagar el

nom, no ha gens amagat la traça. Acusen una excepcional sensibilitat, i un sentit d'assimilació extraordinari. N'escollim quatre d'entre els més reeixits: »I a continuació reproduceix els quatre pastitxos dels poetes Josep Carner, Guerau de Liost, Josep Maria de Sagarra i Salvat Papasseit.

Efectivament; l'anònim redactor de «Sagitari» ha encertat en dir que l'autor dels «pastitxos» és un poeta. La Redacció de la revista POBLE NOU així es plau en corroborar-ho, tot fent constar el nom, en negretes, del feliç pare dels «a la manera de...» Aquest poeta és:

Sebastià Sánchez-Juan

Aquesta revelació, en aquests moments, l'hem creguda d'un deure ineludible envers l'amic i company.

LA REDACCIÓ

Conferències de Teatre

Així com ja ho vàrem anunciar al passat número, aquest mes de maig, en tres diumenges diferents al matí, es donaran a l'«Ateneu del Poble Nou» tres conferències de teatre les quals prometen ésser importantíssimes donada la vàlua dels temes i el prestigi i l'autoritat dels conferenciants. L'ordre d'aquestes conferències serà el següent:

Diumenge, dia 15, «Reflexions sobre el teatre» a càrrec de l'il·lustre escriptor català J. Farran i Mayoral.

Diumenge, dia 22, «Teatre internacional amateur» a càrrec de l'eminent Lluís Masriera, assenyalada personalitat en el teatre modern. Aquesta conferència serà il·lustrada

amb projeccions del notable teatre «Bellu-guet».

Diumenge, dia 29, «Teatre d'avantguarda» a càrrec del poeta avantguardista Sebastià Sánchez-Juan. En aquesta última conferència s'exhibiran decorats originals dels artistes Vicens Rincon, Martí Durban i Miquel Clivillé i hi prendran part, per a la declamació de les síntesis escèniques de la conferència, les distingidíssimes actrius del teatre català Roser Encarnació i Frèsia Coscolla i el notable galan jove de l'«Escola Catalana d'Art Dramàtic» Joan Cristòfol.

Totes aquestes conferències seran lliures al públic i tindran lloc a la bella i escaient sala de l'«Escola» de l'Ateneu, a les onze del matí.

I N S T A N T S

SOTTO VOCE.—El públic ja prèviament autoritzat com operístic, se sap de cor «L'spirito gentil», «L'addio a la vita», «La donna e mobile» i algunes altres àries i raccontos que jo no en sé res.

Com en el jurat de boxa, van comptant els punts, els cops baixos i els cops alts del cantant, fins que aquest els sorprèn amb un agut d'aquells del *Musclaire*—que deixa bocabadats els impertinents operístics vuitcentistes—i allavors ja és vencedor per k. o. El proclamen *divo*, la qual cosa vol dir que el tresor de la gola anirà dretament a l'armilla...

Jo una vegada vaig anar a sentir un divo, i després del primer acte vaig preguntar:—Aquest té tanta fama?...—Va contestar-me el bon senyor veí meu de seient, amb vaguetat. Vaig insistir:—O bé és que els divos fan com els cavalls, que en començar a treballar tenen el coll fred? Prestament amb tota la vehemència de l'home que sap el què es diu, va dir-me:—Escolteu-li la romansa «O dolce Caterina!» La canta com un àngel. Ningú no l'ha cantada encara com ell.—

Després d'aquesta romansa ensucrada i llefiscosa, la gent ensorrava el teatre amb aplaudiments.

Es cosa llastimosa que per a conèixer la mesura de notabilitat d'un tenor, s'hagi aquest d'agafar a les quatre o cinc òperes italianes favorites i, sense el marc escènic apropiat, solament amb el piano, s'hagi de dar el cop precindint de l'element valuosíssim de l'orquestra i sense l'ambient propi del personatge. Tot això es necessari per a donar la força expressiva del què es canta i la manca de tot això pot portar a un cantant conseqüències ben lamentables que nosaltres creiem que podrien evitar-se.

Fixem-nos amb el nostre «Orfeó Català» i tantes d'altres entitats musicals que hi ha per Catalunya, els components de les quals no participen d'aquesta opinió que per provar un cantant, calgui que aquest canti fragments d'òperes; així semblaria que els grans mestres que han compost lieder, les llurs cançons haguessin d'ésser taral·lejades per serventes i mermanyeres.

No us creieu que un cantant hagi d'ésser una cosa extraordinària perquè canti aquestes peces fortes com diu certa gent; la notabilitat d'un cantant està en el bon timbre de veu, amb la vocalització, en el ritme i el gust en què faci evocar el sentiment de la cançó. La cosa de menys és el pinyol. No s'hi val a deixar els grans mestres com Beethoven, Mozart, Schubert, Bach, Schuman, Grieg, Rimski Korsakoff...

L'HORA DELS TEATRES.—La vida teatral, referint-me a Barcelona, és una vida trasbalsada i misèrrima. Jo, si de tant en tant vaig al teatre, encara trobo entre els actors les mateixes cares conegudes de deu o dotze anys enrera i això demostra que d'aquell temps fins ara la valorització del teatre no ha fet cap moviment o potser ha fet una minva. És ben significatiu que mentre el nombre de cinemes ha anat creixent enormement, de teatres tenim els mateixos i fins n'hi ha algun que ja només hi fan l'art mut.

Així hem de fer remarcar que el teatre, talment com es fa a Barcelona actualment, ens fa l'efecte d'un vellet que s'alimenta només els dissabtes i diumenges, i els altres dies se'ls passa badallant de son i de gana. Si no es procura que reaccionï amb el règim que cal, jo crec que anirà afeblint-se fins que morirà d'inacció.

Jo he observat que molta gent, especialment els que vivim en suburbis, l'anar al teatre ens és un gros sacrifici. Primerament, per als que a les vuit ja estem sopats, ens cal fer temps per esperar l'hora de començar—posem que sigui a les deu. S'acaba la representació pels volts de dos quarts de dues i, allavors, sortiu de pressa i amb la família us cal anar trotant pels carrers i carrerons per fer dreuera i arrebregar el darrer tramvia que, si us escapa, us cal prendre un taxi. Tots aquets tràfecs us passen el dia que abelliu anar al teatre. Cansanci, perdre la nit, trobar-te malament l'endemà i gastar tres o quatre duros. Ningú, per anar a tenir un esplai d'un parell d'hores, no vol arriscar tants de perjudicis alhora. El teatre, com a totes les grans capitals europees, s'ha de començar de vuit a dos quarts de nou i terminar la representació de les onze a dos quarts de dotze.

XESPIR

Festa de la Primera Comunió

El passat dijous, dia 12 d'aquest mes, va celebrar-se amb tota solemnitat a la nostra Parroquial Església de Santa Maria del Taulat, la festa de la Primera Comunió dels alumnes de l'Escola del Poble Nou que amb tant d'encert dirigeix el jove professor Sr. Enric Gibert-Camins.

Durant la cerimònia, la Capella de Música dirigida pel mestre Mossèn Joan Argemí, Pvre., va cantar escollits motets i cançons espirituals.

Els alumnes que prengueren per primera vegada la Sagrada Comunió, foren els nens següents: Francesc Vives, Vicens Llopis, Isidre Falcó, Josep Soms, Antoni Prats, Jaume i Francesc March, Manuel Vilardell, Joan Costa, Esteve Prat, Jaume Boada, Joan Carreres, Joan Lerme, Manuel Valls i Josep Esteve. M.

Primavera

Ja adorna la prada gemada verdor,
ja ens mostra Natura tot el seu encant,
les flors bosquetanes ja tenen color;
és la Primavera que arriba triomfant!
Ocellets que entonen boniques cançons,
cançons que acompanyen en la solitud...
Quin ritme, quin càntic tan ple d'il·lusions!
Qui pogués, com ella, gaudir de quietud!
I el brandeig suau que fa el verd fullatge
el cor ens omple d'ansies d'estimar...
Primavera amada que dones coratge
inspirant poesia, fent flors esclatar!
L'aire que es respira amb olor de pins,
aquell dolç perfum que llancen les flors
i la placidesa que entra pit endins,
quin amor al viure dona a nostres cors.
I en mig la quietud, s'ouen les campanes
de la Santa ermita que crida a pregar...

i els regalims d'aigua de riques fontanes
sembla que acompanyin el dolç repicar.
Quan tan bella arribes, Primavera amada,
i a tota la terra vas flors escampant,
l'Amor, gai, saluda la teva arribada
fent-ne una guirnalda de cors estimant.

Ja adorna la prada gemada verdor,
ja ens mostra Natura tot el seu encant,
la joventut llança sos càntics d'amor;
és la Primavera que arriba triomfant!

Llaor al pinzell que pugui pintar-te,
llaor a la ploma que et pugui cantar,
que jo, Primavera, no puc ofrenar-te
el que tu mereixes, regina de l'Art!

TOMÁS PRAT

URBANITZACIÓ I MILLORES

EL PASSEIG DEL TRIOMF FINS EL MAR.—Ens comunica la «Unió de Propietaris i Industrials del Districte Desè» que, segons notícies que li han arribat, l'alcalde senyor Baró de Viver ha donat paraula d'honor de dar el seu ajut a algunes millores que li han estat demanades per la Comissió d'Eixampla i especialment pel president de la mateixa senyor Rafael del Rio, entre les quals figura la de la perllongació del Passeig del Triomf fins el mar, salvant el pas nivell de M. S. A. amb un pont, per la qual cosa s'utilitzaria el pont que hi ha a la Secció Marítima del Parc.

Aquesta millora va ésser demanada a la Comissió d'Eixampla per la citada Unió, la qual millora, com ja vàrem assabentar-ho als nostres lectors no fa molts dies, sigui molt ben acollida.

No dubtem que el senyor Baró de Viver i la Comissió d'Eixampla es prendran amb el major interès aquesta demanda de la nostra Unió de Propietaris, la realització de la qual seria d'un record imborrable per a tot el nostre districte.

EL PRESSUPOST EXTRAORDINARI D'EIXAMPLA.—En la recent reunió celebrada a l'Ajuntament i en la qual s'acordà un emprèstit extraordinari d'Eixampla per valor de 50.000.000 de pessetes, hom parlà de realitzar la construcció d'una xarxa completíssima de clavegueres a les barriades de Sant Martí de Provensals, de la perllongació del carrer de les Corts fins a Sant Adrià del Besòs; de la construcció d'un pont monumental en el lloc de la perllongació del carrer de les Corts al Riu Besòs. També en el nostre districte es construirà un magnífic parc, el traçat del qual figura en el pla Sardà.

Creiem que ara fóra una bona ocasió per a anar a l'obertura del nostre Passeig del Triomf fins el mar, tota vegada que

per a obertures i expropiacions s'han consignat tres milions de pessetes. També fóra molt important i molt convenient que es procedís a l'obertura fins el carrer del Taulat del carrer Lope de Vega.

LA RIERA D'HORTA.—Entre les diferents millores demanades per la «Unió de Propietaris i Industrials del Districte Desè» el dia que va celebrar-se la reunió a la nostra Tenència d'Alcaldia presidida pel senyor Rafael del Rio, acompanyat del Regidor Jurat senyor Escales i d'altres vocals de la Comissió d'Eixampla, figura la del desviament de la Riera d'Horta, des de la sortida de Sant Andreu fins el riu Besòs, per mitjà d'una col·lectora.

De realitzar-se així, hom podria evitar que un dia de fortes pluges no s'inundés la part baixa del nostre districte, la qual cosa causaria la ruïna de molta gent i danys i perjudicis considerables.

Esperem que l'Alcalde i la Comissió d'Eixampla ho tindran en compte amb el fi que aquesta sigui una de les primeres millores que es facin per mitjà del pressupost extraordinari del qual hem fet esment més amunt.

PROTESTA DE LA U. P. I. D. X.—La nostra entitat urbanitzadora, vetllant per als interessos del nostre districte, ha tramès a l'Ajuntament una protesta referent al mal obrar de la Companyia Telefònica a la nostra barriada, la qual Companyia omple de pals gairebé tots els nostres carrers. A més, alguns d'aquests pals són subjectats amb filferro des de terra, la qual cosa posa en perill els vianants i són un risc per a la xicalla que els fan servir de trapecis.

La nostra Revista se suma amb fermesa a la citada protesta, tot esperant que serà atesa car no s'hi val que una Companyia, per poderosa que sigui, atropelli els interessos dels veïns.

RIMS DE L'HORA

Guerra a les mosques!

No entenc pas l'Ajuntament
quan crida:—Guerra a les mosques!—
Cada any m'ha passat igual;
m'he quedat sempre a les fosques.

Car quan ja ve la calor
amb què Natura ens «regala»
ve també l'Ajuntament
amb la cançó que atabala
els nostres pobres sentits
de tan sentir la música
de recomanacions
que ens diu: «Al mosquit que pica
i a la mosca repugnant
que la nostra menja infecta
portant-nos molt gran perill
dintre nostre, és molt perfecte
desitjar la seva mort».

Mes no pel sistema antic
de tenir-les engabiades,

ni aquell del papè enganxós
ni el de mori emmetzinades.
L'Ajuntament, sobre tots
els molts mitjans, recomana
com el més pràctic, fer ús
—i el fàstic no us treu la gana—
d'un conegut instrument
fet exprofés: una ampolla;
car si la mosca entra a dins
ja no en surt, i no és embrolla.
Diuen que el sistema aquest
és perfecte i infal·lible,
però el propi Ajuntament
el fa tornar impossible
perquè jo no sé a què ve
dar consells, si amb cara fosca
després ell mateix vindrà
i et farà «afluixar la mosca».

EL BIS-COMTE ARNAU

CARNET DE NOVES

POBLE NOU

REVISTA

Redacció i Administració:
Carrer Lope de Vega, 7.-Barcelona-P. N.
Subscripció: 1'50 pessetes trimestre
Número solt: 30 cèntims
Surt el primer i tercer diumenge de
cada mes

UN COMPANY NOSTRE AGREDIT.
—El dia 2 d'aquest mes, al migdia i al
Passeig del Triomf, el nostre car company
de Redacció, Salvador Roca i Roca, quan
es dirigia a la impremta on es confecciona
POBLE NOU, va ésser impensadament
agredit, sense prèvia explicació i sense
motiu, per l'agent de Banca i Borsa Josep
Niubó. Sortosament, l'actitud defensiva i
enèrgica adoptada pel nostre estimat com-
pany, féu que nosaltres no tinguem que
consignar cap conseqüència desagradable.
En nom de la cultura de la nostra bar-
riada, protestem virilment d'aquest acte
incivil i improbable.

OBRA DE TEATRE.— Hem rebut un exemplar de l'obra teatral «Espurnes ciutadanes», original de l'escriptor Lluís Bota.

Tal com ho diu el títol, és aquesta una obra de costums de ciutat. Està escrita força bé i amb molta de gràcia.

Remerciem la remesa.

«VIDA LLEIDATANA».— Aquesta Revista que veu la llum a la capital de Segre ha publicat un bellíssim número extraordinari en motiu de la Festa Major d'aquella ciutat.

Cal esmentar el text certament molt remarcable i catalanesc i una multitud de gravats escaients i interessants. Tipogràficament, també és un número molt reeixit.

Felicitem els col·legues de *Vida Lleidatana*.

UN COR CATALA A L'ESTRANGER.— A Bruxelles, la capital belga, s'ha format un «Cor Català» del qual n'és director el conegut poblenoví Roc Boronat, cosí de la triomfant dansarina catalana Teresina Boronat i també filla del Poble Nou.

Probablement aquest cor debutarà aviat al Teatre Reial de la Moneda—el primer teatre de la capital,—en una funció a benefici dels ex-combatents cecs.

ESTRENA AL CENTRE MORAL.— El pròxim diumenge, dia 22 d'aquest mes, s'estrenarà al «Centre Moral» del Poble Nou, l'obra en tres actes i en vers «Puntals corcats» original del nostre company de redacció, Manuel Maganya.

L'estrena d'aquesta obra ha despertat molta d'espectació i tot fa preveure un gran èxit pel jove autor poblenoví.

NOVA MUTUALITAT.— El pròxim mes de juny se celebrarà a l'«Ateneu» del Poble Nou una reunió general per tal d'aprovar els estatuts de la Secció de Mutualitat que la citada entitat va a implantar.

Un d'aquests dies es repartirà als senyors socis el projecte d'estatuts confeccionat a tal objecte i s'assenyarà la data en la qual tindrà lloc la reunió general.

RECTIFICACIÓ.— Ens prega el senyor Francesc d'A. Morera, ex-secretari de l'«Ateneu» del Poble Nou, que contràriament a la nova que publicarem dient que el senyor Joan Ferrer havia exercit el mateix càrrec a la citada entitat «durant

catorce anys consecutius», fem constar que el citat senyor Morera l'ostentà durant quatre anys dintre l'interval dels catorze anys en qüestió.

Queda complagut.

LA SOCIETAT L'ALIANÇA.— En anar a recollir les notes de festes i actes d'aquesta Societat per a publicar al nostre «Cartell Poblenoví», el senyor Josep Grau president accidental per dimissió total de la Junta, ens ha manifestat que no hi havia cap festa acordada i que havia convocat reunió general de socis per al dia d'ahir, precisament, a la nit, per tal de veure si surt alguna Junta que vulgui fer-se càrrec de la direcció d'aquesta antiga Societat.

Va afegir, també, el senyor Grau, que té el propòsit de convocar successivament reunió general cada dos dies, fins i tant que no surti qui vulgui desempenyar els càrrecs directius.

MAIG FLORIT.— Per una mala informació donada al nostre repòrter per un membre de la dimitida Junta de la Societat L'Aliança, en el nostre passat número diguérem que s'havia suspès el ball titulat «Maig Florit» que hi havia anunciat per al dia 8 passat a la citada Societat.

Avui ens plau dir que aquest ball va celebrar-se amb tota esplendor i tranquil·litat, com tots els actes d'aquesta mena que es fan a l'Aliança, veritable temple de les ballarugues poblenovines.

CONCURS FOTOGRAFIC.— La Secció fotogràfica de l'A. E. Júpiter, ha pensat en organitzar un concurs de fotografia en el qual, ultra els socis d'aquesta entitat, podran prendre-hi part tots els poblenovins en general.

En el pròxim número donarem les bases i condicions d'aquest certamen públic.

CAPÍTOL DE NOCES.— El pròxim diumenge, dia 22 del present mes, se celebrarà a la nostra parroquial Església de Santa Maria del Taulat, la noça de la distingida poblenovina Júlia Pineda, cosina del nostre director S. Roca i Roca, amb el conegut jove, poblenoví també, Francesc Gil.

No cal dir com desitgem a la gentil parella innumbrables felicitats i una lluna de mel inestroncable.

CARTELL POBLENÒVI D'ACTES I FESTES

Ateneu Colom

Diumenge, dia 15. - Tarda i nit, ball quintet.
Dissabte, dia 21. - Nit, ball extraordinari de «Maig Florit».

Diumenge, dia 22. - Matí, tarda i nit, ball extraordinari de «Maig Florit».

Diumenge, dia 29. - Tarda i nit, ball quintet.

«Ateneu» del Poble Nou

Diumenge, dia 15. - Matí, conferència de teatre. Tarda, ball de quintet.

Diumenge, dia 22. - Matí, conferència de teatre. Tarda, audició de sardanes.

Dissabte, dia 28. - Nit, ball extraordinari de «Primavera».

Diumenge, dia 29. - Matí, conferència de teatre. Tarda i nit, ball extraordinari de «Primavera».

Cooperativa «Pau i Justícia»

Diumenge, dia 15. - Nit, ball de quintet.

Diumenge, dia 22. - Tarda, extraordinària funció teatral. - Nit, ball de quintet.

Dijous, dia 26. - Nit, ball de quintet.

Diumenge, dia 29. - Nit, ball de quintet.

Cooperativa «L'Artesana»

Diumenge, dia 15. - Nit, ball de quintet.

Diumenge, dia 22. - Nit, funció dramàtica.

Diumenge, dia 29. - Nit, concert vocal i instrumental.

Club Sportiu Júpiter

Diumenge, dia 15. - Partit contra el «Gràcia S. C.», camp forà.

Diumenge, dia 22. - Partit contra l'«Iluro S. C.», camp forà

Dijous, dia 26. - Partit contra el «Gràcia S. C.», camp local.

Diumenge, dia 29. - Partit contra el «C. S. Sabadell», camp forà.

Centre Moral

Diumenge, dia 15. - Tarda i nit, cinema.

Dissabte, dia 21. - Nit, segona conferència del cicle Beethoven.

Diumenge, dia 22. - Tarda, estrena de «Puntals Corcats», obra en tres actes i en vers de l'autor poblenoví Manuel Maganya.

Dijous, dia 26. - Tarda i nit, cinema.

Dissabte, dia 28. - Nit, darrera conferència del cicle Beethoven.

Diumenge, dia 29. - Tarda i nit, cinema.

Agrupació Excursionista Júpiter

Diumenge, dia 15. - Excursió infantil a Montcada-Reixach.

Diumenge, dia 22. - Excursió a Centelles.

Dimarts, dia 24. - Nit, primera lliçó «Curset de Topografia».

Dijous, dia 26. - Matí, visita a la nova fàbrica de vidre pla «Celo».

Diumenge, dia 29. - Excursió a Blanes.

Dimarts, dia 31. - Nit, segona lliçó «Curset de Topografia».

“Ateneu” del Poble Nou - Wad-Ras, 208

Grans Balls de Primavera

organitzats per la Penya «MENGUY'SS»

per als dies 28 a la nit i 29 tarda i nit de Maig de 1927

BANDA MARTINENSE sota la direcció de Rafael Losada
Ornamentació i encatifat per la casa GELABERT de Granollers

NOTA.—Abans de començar els balls de nit hi haurà concert al Saló-Cafè.

CAFÉ “ATENEU” DEL POBLE NOU

MARTÍ TORRAS (MARTINET) - Carrer Wad-Ras, 208

Licors de les millors marques : Ressonons econòmics

Preus limitats amb les begudes : SALÓ DE BILLARS

Josep M. Campdesunyer

Sastre

Wad-Ras, 232, baixos
(enfrent Café Aliança)

Poble Nou

Vins de Sant Sadurní de Noia

Ollis - Xampanyes - Licors

**Anissats de la Cambra Agrícola
d'Igualada**

Joan Orpí

Venero, 16, baixos
Poble Nou

Cafè de L'Aliança

Carrer Wad-Ras, baixos

Xocolates

Licors

Sandwichs

Refrescos

Pastes

Ressopons

Francisco Domini

Pere IV, 172 :-: Telèfon S. M. 184 :-: Barcelona

Tallers de Caldereria d'Aram i Ferro

Aparells i Tuberies :-: Auto-claves i serpentins :-: Destil·leries

Fill d'E. Bruguera

Carrer Riera, 28

Telèfon A. 3772

Compressors d'Aire

BOMBES DE BUIT Sistema "Planche" patentat

Grans rendiments :-: Grans pressions :-: Preus interessants

Gran Empresa de Pompes Fúnebres

LA SOLEDAD

Servei Permanent

Central i Tallers: Pere IV, 120-Telèfon S. M. 637

Sucursals:

Passeig del Triomf, 17	-	Telèfon S. M. 823
Hospital, 97	-	A. 5256
Urgell, 78	-	A. 4930
Aribau, 18 (Entressol)	-	A. 5177
Monjo, 10 - Barceloncia	-	A. 1381
Burriana, 6 - Sant Andreu	-	S. M. 823
Casanova, 72	-	

Arques de gran luxe / Embalsamaments / Trasllat de despulles a províncies i a l'estranger

NOTA.— La única Empresa que treballant als preus de les altres, descompta el 20 % de l'import de la caixa, directament a les famílies que se serveixin de LA SOLEDAD.